

Miljöavdelningen, Koncernkontoret

Västra Götalandsregionen

2019-03-26

Uppföljning av klimatväxlingsprogram 2018

Uppföljning av klimatpåverkan från tjänsteresor	Utfall 2017	Utfall 2018	Trend
Resandet med privat bil i tjänsten. Mäts i förändring av körda mil/år med privat bil i tjänsten mot 2016.	0%	-4%	●
Flygresor inrikes. Mäts i förändring av antalet enkelresor/år mot 2016.	-14%	-36%	●
Flygresor inom Europa. Mäts i förändring av antalet enkelresor/år mot 2016.	+22%	-4%	●
Flygresor till övriga världen. Mäts i förändring av antalet enkelresor/år mot 2016.	+37%	-22%	●
Flygresor mellan Göteborg och Stockholm. Mäts i förändring av antalet enkelresor/år mot 2016.	-28%	-39%	●

Sammanfattning

I miljöplanen 2017-2020 står det att Västra Götalandsregionen (VGR) ska vara fossiloberoende 2020 genom att minska koldioxidutsläppen med 80 procent jämfört med 2006. Klimatväxlingsprogrammet infördes 2016 på beslut av regionfullmäktige och fyller två syften i VGRs omställning till fossiloberoende;

1. Klimatväxlingsprogrammet innebär att en avgift tillkommer flygresor och resor med privat bil i tjänsten. På så sätt är programmet ett ekonomiskt styrmedel för ett hållbart resande i tjänsten.
2. De insamlade medlen används till att genomföra klimatfrämjande åtgärder från miljöplanen och accelererar därmed upp den interna omställningsprocessen.

Klimatväxlingsavgiftens storlek är i dagsläget följande;

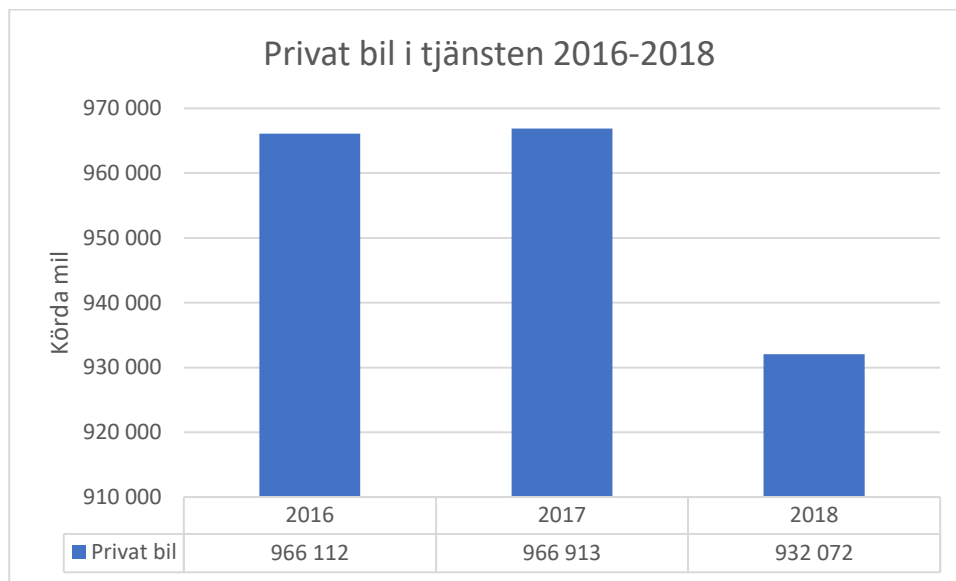
- 3 kronor/mil för körning med privat bil i tjänsten
- 250 kronor/enkelresa för flyg inrikes
- 500 kr/enkelresa för flyg inom europa
- 1000 kr/enkelresa för flyg till övriga världen

Under 2018 har resandet för samtliga färdstätt som är belagda med klimatväxlingsavgiften minskat jämfört med basåret 2016 då programmet infördes. Den största förändringen har skett för inrikes flygresor, som minskat med 36% sedan 2016. Klimatväxlingsprogrammet har under 2018 frisatt 7.4 miljoner kronor, som använts till interna klimatåtgärder inom de områden som miljönämnden prioriterat. Det här dokumentet innebär en uppdatering för hur resandet i tjänsten sett ut under 2018 samt vilka åtgärder som genomförts med klimatväxlingsmedlen.

Resandet i tjänsten

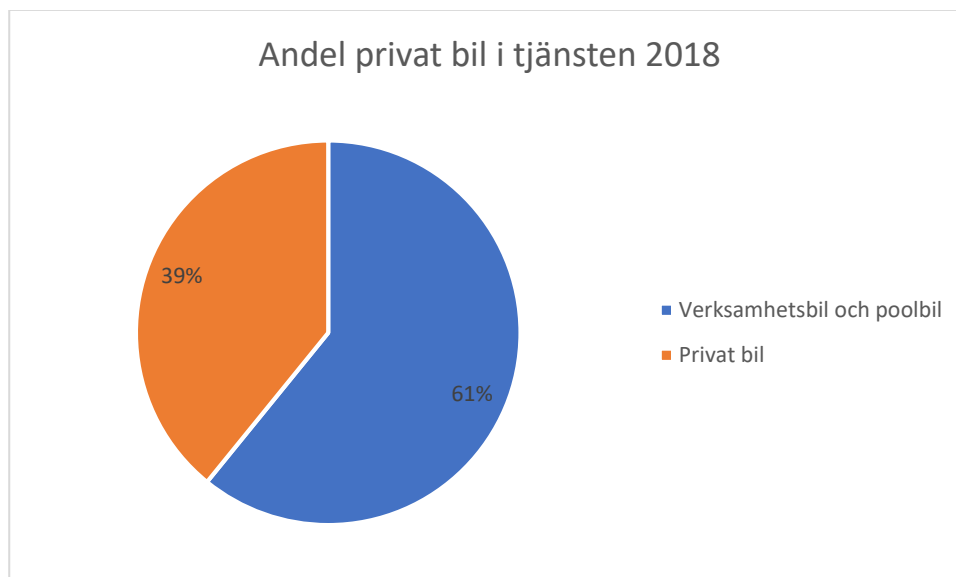
Bil

I de riktlinjer som kompletterar [rese- och mötespolicyn](#) förtydligas det att resor med privat bil får ske endast när andra alternativ inte är rimliga. Under 2018 körde VGRs anställda sammanlagt 947 000 mil med privat bil i tjänsten. Det här innebär att resandet med privat bil har minskat med 4% sedan 2016 då klimatväxlingsprogrammet infördes (Figur 1).

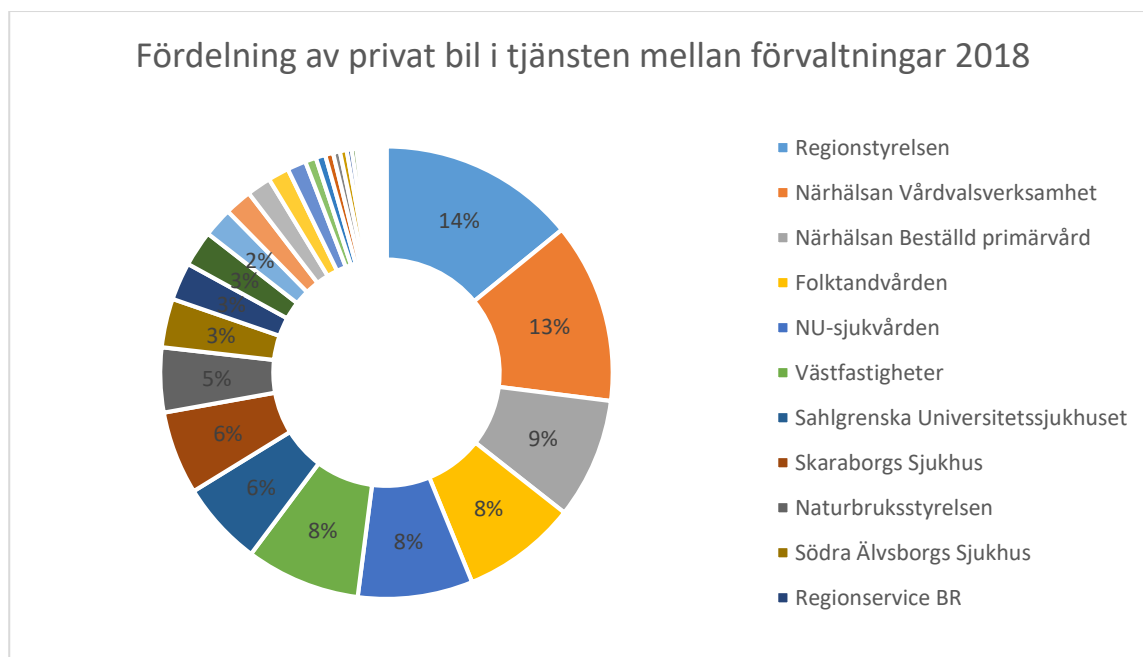
Figur 1 Under 2018 körde VGRs anställda och politiker 932 000 mil med privat bil i tjänsten. Det här innebär en minskning med ca 4%.

Trots denna minskning står resor med privat bil i tjänsten fortfarande för 39% av den totalt körda sträckan under 2018 (Figur 2). Från både ett klimatperspektiv och ett säkerhetsperspektiv är Västra Götalandsregionens egna verksamhets- och poolbilar ett bättre alternativ eftersom dessa går på biogas eller el samt har en hög säkerhetsstandard. Resor med privat bil i tjänsten genererade under 2018 fossila koldioxidutsläpp på drygt 1 800 ton för VGR.

Figur 2 Under 2018 kördes 39% av milen i tjänsten med privat bil, detta är 10% mindre än 2016 då 49% av resorna i tjänsten kördes med privat bil.

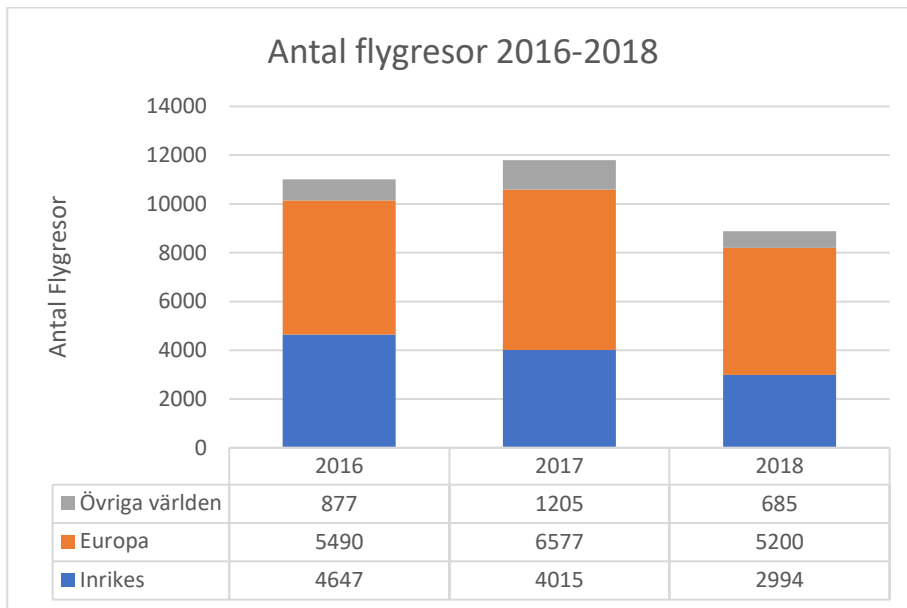
Bland förvaltningarna är det Regionstyrelsen som står för flest körda kilometer i tjänsten (14%), följt av Närhälsan Vårdvalsverksamhet (13%) samt Närhälsan Beställd Primärvård (9%) och Folk tandvården (8%) (Figur 3).

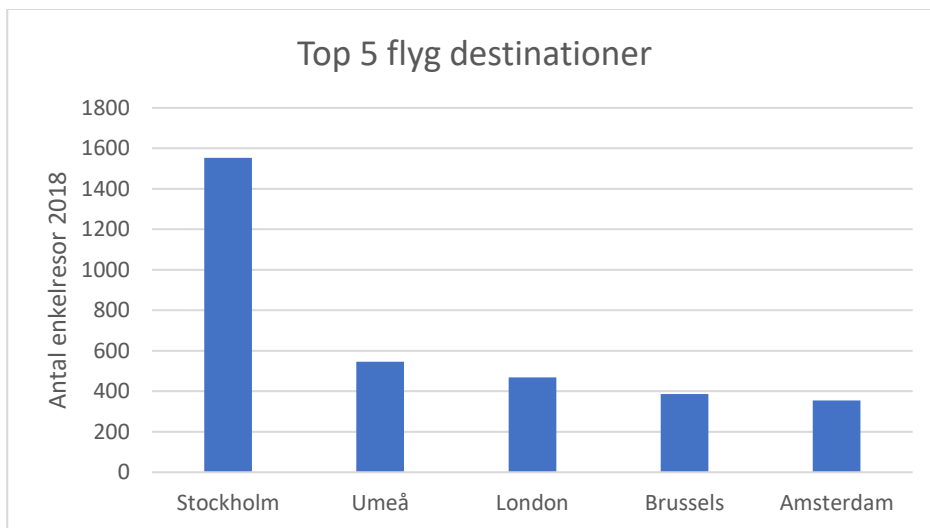
Figur 3 Koncernkontoret står för den största andelen privatbilsresande i tjänsten, följt av vårdvalsverksamhet och beställd primärvård.

Flyg

Det totala antalet flygresor som genomförs av VGRs anställda har minskat sedan klimatväxlingsprogrammet infördes. Under 2018 gjordes det knappt 9 000 flygresor i tjänsten, vilket är 20% färre än när klimatväxlingsprogrammet infördes (Figur 4). Den vanligaste flygdestinationen är inom Europa (61%), följt av inrikes flygresor (32%) och resor till övriga världen (7%). Drygt hälften av inrikesflygresorna sker mellan Göteborg och Stockholm, vilket gör Stockholm till den vanligaste flygdestinationen för VGRs anställda, med 1529 stycken enkelresor under 2018 (Figur 5).

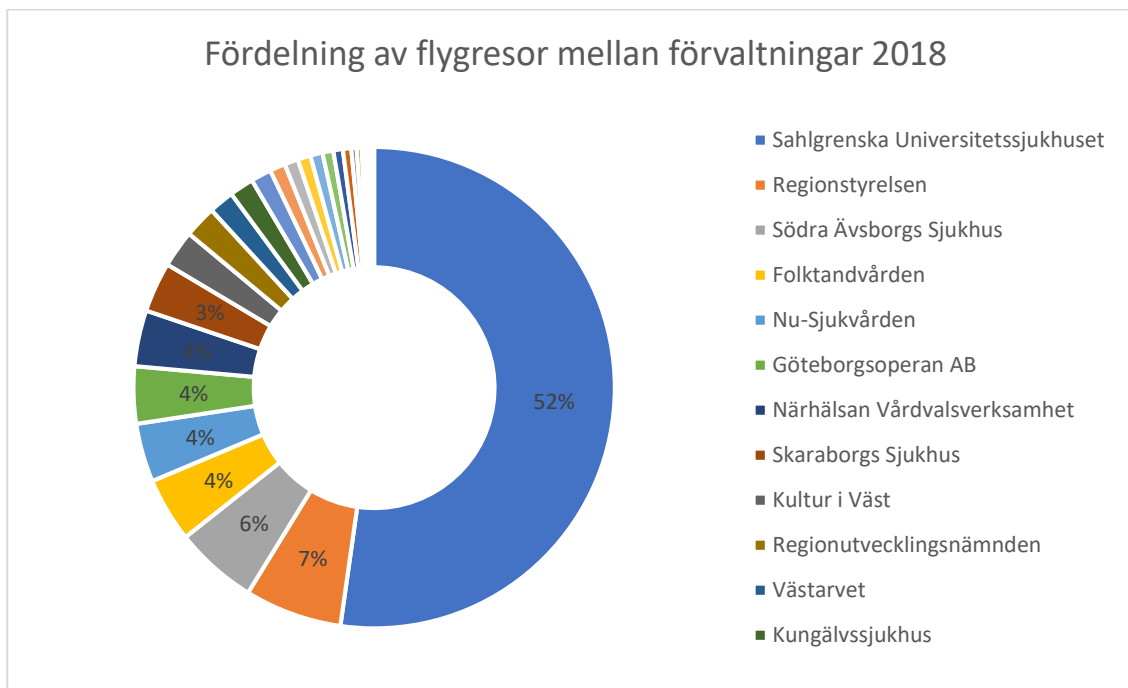

Figur 4 Antalet flygresor har minskat sedan klimatväxlingsprogrammet infördes. Under 2018 flögs det cirka 9000 enkelresor i tjänsten, vilket är 20% färre än när klimatväxlingsprogrammet infördes 2016. Inrikesflygresorna har sett den största förändringen och minskat med 36% sedan 2018.

Figur 5 Stockholm är den vanligaste slutdestinationen för flygresor som påbörjas i Västra Götaland. Under 2018 flögs det över 1500 enkelresor mellan Göteborg och Stockholm.

Bland förvaltningarna är det Sahlgrenska Universitetssjukhuset som står för den största delen av alla flygresor (51%) följt av Regionstyrelsen (6%) och Södra Älvsborgs Sjukhus (5%) (Figur 6).

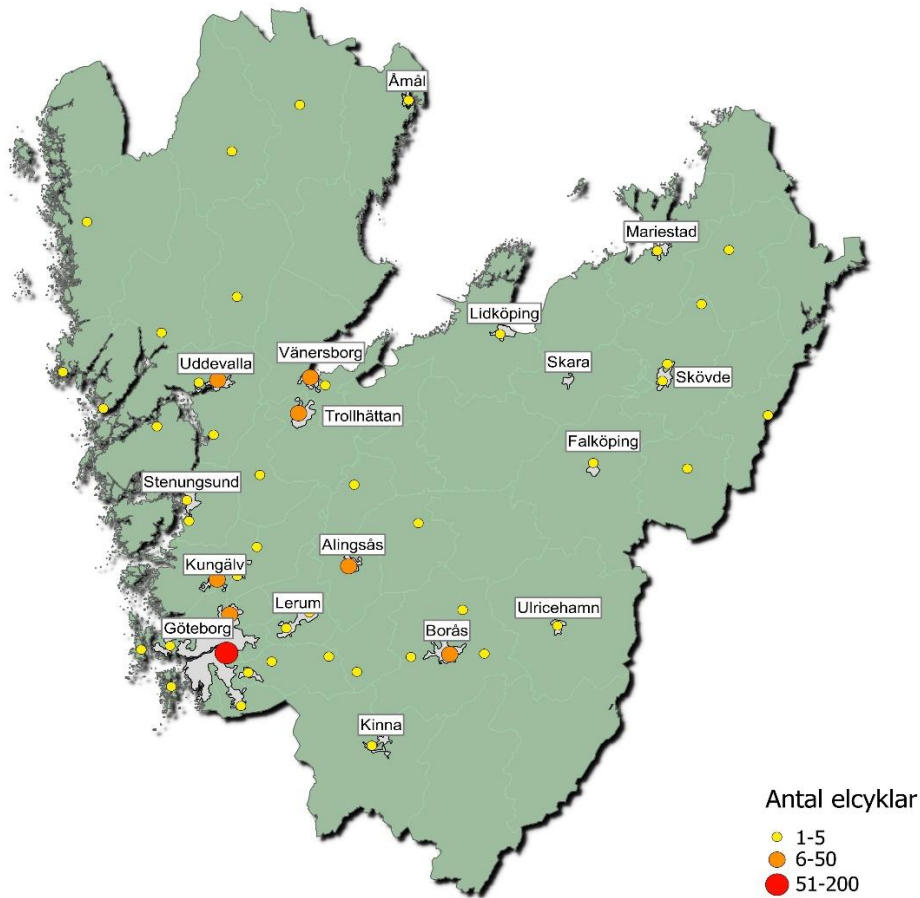
Figur 6 Sahlgrenska Universitetssjukhuset står för den största delen av flygresorna (52%) under 2018, följda av Regionstyrelsen, Södra Älvsborgs sjukhus samt Folk tandvården.

Genomförda åtgärder

Under 2018 frisatte klimatväxlingsprogrammet 7,4 miljoner kronor i klimatväxlingsmedel. Miljönämnden prioriterade tre områden för klimatväxlingsåtgärder; främjandet av ett hållbart resande, insatser för att minska användningen av verksamhetsel samt insatser för att minska klimatpåverkan från maten. Nedan redogörs det för vilka åtgärder som genomförts inom området hållbart resande. Mer information om åtgärder inom de två andra områdena finns i uppföljningsrapporten för målområde "Livsmedel" och "Energ".

Eldrivna verksamhetscyklar

Klimatväxlingsprogrammet finansierar eldrivna verksamhetscyklar som samtliga av VGRs verksamheter kan ansöka om. Under 2018 har 145 stycken elcyklar levererats till över 100 olika enheter i Västra Götalandsregionen. Det här innebär att totalt 375 elcyklar för tillfället är i användning runt om i regionen (Figur 7).

Figur 7 VGRs eldriva verksamhetscyklar är placerade runt om i regionen. Vid slutet av 2018 finns 375 elcyklar utplacerade på ett flertal enheter i regionen.

Cykelparkeringar och cykelpumpar

Under 2018 har cykelparkeringar byggts till och uppgraderats med klimatväxlingsmedel på Skaraborgs sjukhus i Skövde och Falköping, Södra Älvsborgs Sjukhus i Skene, Sahlgrenska Universitetssjukhuset Östra samt Kungälv's Sjukhus. Därtill har cykelpumpar köpts till följande sjukhus;

- Kungälv's sjukhus
- Norra Älvsborgs sjukhus
- Mölndals sjukhus
- Högsbo sjukhus

Vintercykling

Under 2018 har klimatväxlingsprogrammet bekostat 300 interna platser till projektet Vintercyklist i VGR, som är en del av Hållbart Resande Västs satsning för ett ökat

cyklande. Deltagarna i Vintercyklist får tillgång till dubbdäck och reflexväst och åtar sig att cykla till jobbet under vintern samt rapportera hur långt de cyklat.

Specialcyklar och cykelservicestationer

Regionens Hus i Skövde och Göteborg blir de första arbetsplatserna som förses med sammanlagt 5 stycken last- och vikcyklar samt var sin cykelservicestation. Satsningen är en pilot och ifall konceptet fungerar väl är tanken att utöka med specialcyklar och cykelservicestationer även på övriga arbetsplatser i VGR. Cyklarna ska ingå i en cykelpool och vara bokningsbara för samtliga anställda för användning i tjänsten.

Hållbart resande dialoger

Under 2018 har det genomförts 10 stycken dialoger om hållbart resande med sammanlagt 97 deltagare från olika förvaltningar i VGR. Hållbart resande dialogerna riktar sig främst mot verksamheter som reser mycket i tjänsten. Satsningen är långsiktig och fortsätter under 2019.

GPS uppföljning i verksamhetsbilar

För att förbättra uppföljningen av verksamhetsbilarnas användning har GPS uppföljning installerats i verksamhetsbilarna.

Distansmötesutrustning

Stöd för inköp av distansmötesutrustning är en ny satsning inom klimatväxlingsprogrammet. Under 2018 beviljades Skaraborgs sjukhus klimatväxlingsmedel för inköp av distansmötesutrustning. Satsningen fortsätter under 2019.

Laddinfrastruktur

Under 2018 har klimatväxlingsmedel finansierat utbyggnationen av VGRs laddinfrastruktur. Nya laddstolpar har byggts på följande sjukhusomter;

- SKAS Mariestad
- SKAS Skövde
- SKAS Falköping
- SÄS Skene
- Östra Sjukhuset

Därtill har alla befintliga laddstolpar uppgraderats med betallösningen InCharge, som öppnar upp laddplatserna för publik användning.

Biogas

Biogas har köpts in till verksamhetsbilarna enligt grön-gas principen. Det här innebär att verksamhetsbilarna körs på 100% biogas.

Utvärdering av klimatväxlingsprogram 2016-2017

I samband med att klimatväxlingsprogrammet infördes togs det även beslut om att programmet skulle utvärderas efter två år. Utvärderingen har genomförts av SWECO.

Mer information

- Hittar du på intra.vgregion.se/uppfoljningmiljo eller www.vgregion.se/uppfoljningmiljo
Har du frågor kring resultatet? Kontakta miljöstrateg Pia Damsten, pia.damsten@vgregion.se